

Expunere de motive

Inițiativa legislativă prevede scăderea cotei reținute din onorariul stabilit pentru expertiza tehnică judiciară cu scopul acoperirii cheltuielilor privind organizarea, funcționarea, coordonarea, îndrumarea activității de expertiză tehnică judiciară, pentru organizarea examenului de expert tehnic judiciar și testarea specialiștilor și alte astfel de activități privind modul de funcționare a activității de expertiză tehnică judiciară, potrivit dispozițiilor art. 25 alin. (2) din OG nr. 2/2000, de la 10% la 1%. Procentul prevăzut în forma actuală a OG nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză judiciară și extrajudiciară, mai precis în cuprinsul art. 25 alin. (1), este nejustificat de ridicat.

Afirmăm aceasta deoarece potrivit informațiilor puse la dispoziție de către Ministerul Justiției, în perioada 2017-2021 Birourile locale pentru expertize judiciare tehnice și contabile au virat în contul Ministerului suma de 28.113.403,66 lei, sumă rezultată din contribuția de 10% din onorariile experților, în timp ce cheltuielile în aceeași perioadă s-au ridicat la suma de 16.702.677,87 lei. Deși poate părea că doar 56% din sumele colectate au fost utilizate pentru acoperirea cheltuielilor cu scopul mai sus enumerat și, deci, că s-ar impune poate o reducere a cotei nu la 1%, ci la 5% din onorariul încasat de experți, aceasta este doar o aparență.

La o analiză mai atentă, din totalul sumei cheltuite în perioada 2017-2021, 16.008.973,6 lei, adică aproximativ 95% din această sumă, au fost redirecționați către cheltuieli care NU aduc beneficii experților. Amintim printre acestea, potrivit art. 1 lit. e) liniuța a 4-a din Ordinul Ministrului Justiției nr. 3981/C/04.10.2019, care stabilește modul de utilizare a sumelor constituite conform art. 25 alin. (2), cheltuieli precum: „achiziționarea de cadouri de protocol și materiale promoționale pentru cabinetul ministrului”. Interesant este faptul că acest Ordin nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, ci ne-a fost adus la cunoștință atașat răspunsului la întrebare. Cu alte cuvinte, experții nici măcar nu știu pentru ce cheltuieli ale Ministerului Justiției contribuie.

Astfel, suntem complet de acord cu necesitatea de acoperire a cheltuielilor de organizare și funcționare a activității de expertiză tehnică judiciară din onorariul experților, practică firească, întâlnită frecvent în cadrul meseriilor liberale, însă, pe de altă parte, legiuitorul trebuie să stabilească un just echilibru între sarcinile plasate particularilor, adică experților în acest caz concret și destinația sumelor. Bineînțeles că plasarea unei obligații excesive nejustificate în sarcina experților constituie o practică abuzivă împotriva acestei

categorii profesionale și, totodată, o discriminare față de alte categorii profesionale care nu contribuie cu patrimoniul propriu la bugetul unui minister...pentru cadouri de protocol.

Potrivit datelor din tabelul de mai jos, furnizate de Ministerul Justiției, se poate observa că plățile efectuate anual (cu excepția anului 2019) sunt cu mult sub încasări și chiar și dacă respectiva cotă de reținere ar fi redusă de la 10% la 1% din onorariul experților, fondul ar acoperi nevoile anuale. Tocmai de aceea considerăm justificată propunerea că propunerea de reducere a cotei la 1% din onorariul experților asigură echilibrul mai sus menționat, fără excese pe niciuna dintre laturile de analiză a situației.

Tabelul 1. Date privind încasările și plățile făcute în/din fondul special

An	Încasări (lei)	Plăți (lei)	Procent plăți din total încasări (%)
2017	5.133.270,95	268.120,16	5,22
2018	5.292.791,11	101.098,83	1,91
2019	5.950.927,40	16.091.454,97	270,4
2020	5.206.156,19	33.394,64	0,64
2021	6.530.258,01	208.609,27	3,19

Sursa: Ministerul Justiției

Nu în ultimul rând, potrivit prevederilor art. 25 alin. (5) din OG nr. 2/2000, disponibilitățile rămase la finele fiecărui an sunt reportate pentru anul viitor, pentru a fi cheltuite cu aceeași destinație, iar la finele anului 2021, existau în cont nu mai puțin de 25.736.634,03 lei. Se observă clar fie că există o ineficiență în cheltuirea banilor, astfel încât s-ar putea afirma fie că Ministerul Justiției nu își îndeplinește în mod corespunzător atribuțiile de organizare a activităților experților judiciari, fie că experții contribuie în mod nejustificat la acumularea în conturile Ministerului Justiției a unor sume de bani, de la an la an, cu riscul ca la un anumit moment dat să fie emisă o OUG de utilizare a acestor bani pentru alte necesități, existând o urgență. Înclinăm spre a 2-a variantă, însă și în acest scenariu, este complet nejustificat și discriminatoriu ca experții să fie categoria profesională care să contribuie, pe munca și efortul lor, la „fondul de rezervă” al Ministerului Justiției.

Inițiator: deputat Oana MURARIU - PȘR

**Propunere legislativă pentru modificarea art. 25 alin. (1) și art. 32 lit. i) din Ordonanța
Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și
extrajudiciară**

NR.	DEPUTAT/SENATOR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1	RIZEA CRISTINA - PATIMELIA		USR
2	Pruneaș Alin		USR
3	Vodaslu Beniamin		USR
4	DIANA BUCOIANU		USR
5	Dan Barna		USR
6	STEHIAN ION		USR
7	LAZAR TEODOR		USR
8	Gheba Daniel Sorin		USR
9	ALIN APOSTOL		USR
10	Lăcărtan Marian		USR
11	Ozameu Oana-Cecilia		USR
12	MOLNAR RADU-IULIAN		USR
13	NEAGU DENISA-ELENA		USR
14	HANGAN POLYANNA		USR
15	Ionin Cristian-Paul		USR
16	BĂLTA REȚA VIOREL		USR
17	OANA ELVIA-ZAN		USR
18	CHICHIRAU COSETTE		USR
19	BOTEZ MIHAEL CĂTĂLIN		USR
20	GIURGIU ADRIAN		USR
21	HAVARNEANU FILIP		USR
22	ILIE VICTOR		USR
23	Andrei Marius Mihaela		USR
24	Lupu ANDREI		USR
25	BLAGA DANIEL		USR
26	CAMBERA OANA		USR
27	BULAI IULIAN		USR
28	NĂȘUI CAUNU		USR
29	PRUNA CRISTINA		USR

